

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:3612

av **Allan Widman m.fl. (L)**

med anledning av prop. 2016/17:92 Skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minimistrafvet för grovt brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor ska vara två års fängelse och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalifikationsgrunden för grovt brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning av ett tillståndskrav för innehav och nyttjande av krigsmateriel och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringens proposition om skärpta straff för brott mot tillståndsplikten för explosiva varor syftar i grunden till att jämställa påföljderna med dem som gäller för vapenbrott. Liberalerna välkomnar regeringens förslag, men menar att de på flera punkter inte är tillräckliga.

Polismyndigheten anser att minimistrafvet för grovt brott enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor bör sättas till minst två år. Då blir det möjligt att vid misstanke om sådant brott använda processuella tvångsmedel som lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet. Regeringen menar att den utredning som föranlett förslagen i propositionen inte utgör ett tillräckligt underlag för en sådan straffskärpning, men avser att återkomma till frågan. Liberalerna anser att en höjning av minimistrafvet enligt Polismyndighetens förslag bör genomföras och att motsvarande höjning bör göras för minimistrafvet för grovt vapenbrott.

Vidare innebär regeringens förslag att bötesstraffet kvarstår i straffskalan för uppsåtligt brott av normalgraden mot 16 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förkortad LBE. Straffskärpningen vad gäller explosiva varor gäller enbart maximistraffet, som höjs från ett till två år, men minimistraffet lämnas alltså orört. Den farhåga som infinner sig är att lagändringen i denna del inte kommer att få tillräcklig effekt när det gäller att förhindra att kriminella använder sig av brandfarliga eller explosiva varor.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anför att det borde införas en särskild kvalifikationsgrund för grovt brott som tar sikte på sådana militära produkter som utgör explosiva varor och som är vapenliknande. En sådan bestämmelse, som skulle kunna utgöra en garanti för att straffet för kriminellas hantering av explosiva produkter får straffvärde i paritet med brottets allvar, avfärdas dock av regeringen med motiveringen att övriga förarbeten är tillräckligt heltäckande. Liberalerna anser att MSB:s synpunkter bör tas på allvar och att definitionen av grovt brott i 29 a § LBE bör ändras med denna innebörd.

Även i fråga om ett annat förslag från Polismyndigheten, om att göra det straffbart för privatpersoner att inneha och använda produkter som utgör krigsmateriel, menar regeringen att tillräckligt beredningsunderlag saknas. Definitionen av krigsmateriel återfinns i det regelverk som meddelats med stöd av lagen (1992:1300) om krigsmateriel. Som krigsmateriel definieras bl.a. vissa typer av skyddsvästar. Lagen om krigsmateriel ställer emellertid bara krav i fråga om tillstånd till produktion, utförsel och införsel av krigsmateriel. Däremot är det inte förbjudet för privatpersoner i Sverige att köpa, inneha och bära skyddsväst.

Inte minst i Malmö informerar Polismyndigheten om att det bland unga kriminella blivit mycket vanligt att bära skyddsväst också på allmän plats. Det ligger nära till hands att tro att den känsla av personlig trygghet som bärande av skyddsväst ger medverkar till att sänka tröskeln för användande av grovt våld. Det är Liberalernas uppfattning att Polismyndighetens synpunkter bör tas på allvar och att ett straffbelagt förbud mot inköp, innehav och nyttjande av krigsmateriel utan tillstånd bör utredas.

Liberalerna vill i sammanhanget också upprepa sin kritik mot den lucka som finns i den s.k. inregränslagen (1996:701), som reglerar Tullverkets särskilda befogenheter vid införsel eller utförsel av vissa varor över Sveriges gräns mot ett annat EU-land. Lagen ger Tullverket möjlighet att ingripa vid in- eller utförsel av vapen, men däremot inte handgranater eller andra föremål som klassas som brandfarliga eller explosiva varor. Inregränslagen bör breddas så att Tullverket får samma befogenhet att ingripa mot brandfarliga eller explosiva varor som mot vapen. Denna fråga avser Liberalerna att återkomma till i andra sammanhang.

Avslutningsvis vill Liberalerna även nämna att vi anser att det är en brist att straffskalorna i lagen (1992:1300) om krigsmateriel inte ändras så att de överensstämmer med vad som gäller i vapenlagen och LBE. En lagöversyn med denna innebörd bör göras. Även denna fråga avser Liberalerna att återkomma till i andra sammanhang.

Allan Widman (L)

Roger Haddad (L)

Christer Nylander (L)

Tina Acketoft (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Mats Persson (L)

Maria Weimer (L)